

İstiklal Marşı'nın Yazılması

Yeni kurulan devlet için bir "Milli Marş" yazılması hususunda Büyük Millet Meclisi'nin altı ay müddet vererek açtığı "İstiklal Marşı Müsabakası"na muhtelif şairlerin gönderdiği tam 724 şiir gelmişti. Bunlar Maarif Vekaletinde teşkil edilen bir komisyonda incelenmiş ve içlerinden altı tanesi seçilerek Meclis Matbaasında bastırılıp mebuslara dağıtılmıştı.

Maarif Vekili bulunan Hamdullah Subhi Bey, müsabakaya "nakdi mükafat vaat edilmiş olması yüzünden" iştirak etmemiş olan şair Mehmet Akif Bey'e müracaat ederek, yazmasını istemişti. Bunun üzerine Mehmet Akif Bey "Ben mebusum, müsabakaya iştirak etmem, ayrıca yazarım" diyerek teklifi kabul edip, ikamet etmekte olduğu Taceddin Dergahı'nda, "Kahraman Ordumuza" ithaf ettiği İstiklal Marşı şiirini yazdı.

İstiklal Marşı'nın Meclis'te Okunması

İstiklal Marşı sadece bir şiir değil, ruhları coşturan bir hamaset ve belagat abidesi idi. Meclis'te Maarif Vekili Hamdullah Subhi Bey tarafından okunduğu zaman heyecan ve tezahürat son haddini bulmuştu; her mısraı her kıtası sürekli alkışlarla karşılandı.

* * *

Maarif Vekili kürsüye çıkarak büyük bir heyecanla İstiklal Marşı'nı okuyor. Marş'ın her mısraı, her kıtası sürekli alkışlarla karşılanıyor. Meclis'i büyük bir heyecan kaplıyor. Abdülgafur Efendi dua ediyor, bütün meclis amin-han oluyor.

O gün Üstat için en muazzam bir gündü. Hayatında bu kadar heyecanlı bir gün geçirmediğini söylüyordu.⁹⁷

Nihayet 12 Mart 1337 (1921) günü mecliste verilen takrirler reye konup "İstiklal Marşı" olarak kabul edildi ve müteakiben bütün mebuslar ayağa kalkarak Maarif Vekilinin tekrar okuduğu İstiklal Marşı'nı, ayakda dinlediler.

* * *

Birçok takrirler verildi. Nihayet "bütün meclisin ve halkın takdirlerini celbeden Mehmet Akif Bey'in şiirinin tercihan kabulünü teklif eden, Basri Bey'in (Balıkesir Mebusu) takriri reye konularak kabul edildi.

Onun üzerine mebuslar tarafından "milletin ruhuna tercüman olan ve Meclis'in kabulüyle resmi bir mahiyet iktisap eden İstiklal Marşı'nın ayakta (bilgi yelpazesi.net) dinlenmek üzere, Maarif Vekili tarafından bir defa daha Meclis kürsüsünden okunması" teklif edildi. Bütün azalar ayağa kalkarak büyük bir vecd ve heyecan içinde İstiklal Marşı okundu, dinlendi. 12 Mart 1337 Cumartesi, saat 17,45. Üstat heyecanından, mahcubiyetinden Meclis'te duramamış, salona çıkmıştı.

İstiklal Marşı'nın Ödülü, Mükafatı

Marş'ın kabulünden sonra Meclis muhasebecisi Necmeddin Bey, kanunen müsabakayı kazanana verilecek olan 500 lira nakdi mükafatı getirdi ise de Akif Bey, "Ben müsabakaya girmedim; bu para bana aid değildir" diye reddetti. Fakat muhasebecinin "Kanun metninde mükafatın, kazanana verileceği yazılıdır. Sizin marşınız kabul edilmiştir; bu para sizindir, Meclis kasasında kalamaz. Siz, usulen tesellüm edin, sonra istediğinizi yaparsınız" diye ısrar etmesi üzerine Akif Bey, parayı alıp... hibe etmiştir.

* * *

İstiklal Marşı için tahsis edilen beş yüz lira mükafatı Üstat'ın kabul etmemesi, o zaman çok kimselerce tuhaf görülmüştü. Bahusus o sırada sıkıntısı da vardı. Bu ikramiyeden bahsedenlere çok kızardı.

Baytar Şefik de bir gün bu sebeple Üstat'tan fena bir azar yedi.

Üstat, Ankara'da ceketle gezerdi. Paltosu yoktu. Pek soğuk günlerde Şefik'in muşambasını istiare ederek giyerdi. Bir gün Şefik:

"- Akif Bey, şu mükafatı red etmeyip de bir muşamba yahut bir palto alsaydın daha iyi olmaz mıydı? diyecek oldu. Hiddetinden ne hallere geldiğini görmeliydiniz. Böyle söylediği için tamam iki ay Şefik'le konuşmadı.

* * *

Seneler sonra bir gün, Saraçhanebaşı'ndaki evinde kendisini ziyaret ettiğim, Akif Bey'in çok samimi ahababı olan Erzurum mebusu Gözübüyükzade Ziya Bey, bu mesele açıldığı zaman bana şu hatırasını anlattı:

Şair Akif Bey'e "Yahu sen bu parayı neden almadın? Sırtında palton yok. Üstelik bana da iki yüz elli lira borcun var. Alıp da bari borcunu verseydin" dediğim zaman, merhum sert bir eda ile,

"Borç başka, bu iş başka" diye bana mukabelede bulundu.

Halbuki ben, Akif Bey'in karakterini iyi bildiğim halde, sırf bir latife olsun diye mahsus böyle söylemişim.